

være, tror jeg dog, at det har andre store Ulemper, idet nemlig dette Punkt er her for meget fremstødt mod den Side, hvor man snarest kan vente Angreb, og det tillige kan indesluttet og udbungres. Det er et Fortrin, som jeg tror, at det smalleste Sted ved Sundet har, at det meget vanskeligt kan udbungres. For at blokere dette Sted vilde der først behøves ikke alene en Hær fra Sjællandsiden, men 2 Flaader. Jeg antager imidlertid, at Kanoner vel placerede og Artillerister vel indøvede vilde kunne holde Farvandet aabent over til den svenske Kyst, og hvor en „effektiv“ Blokade ikke kan iværksættes, tror jeg, at det vil være muligt, om ikke paa anden Maade, saa ved det, man ligesom kalder Smugleri, at forsyne et saadant befæstet Punkt med Levnetsmidler, saa at det ikke kan udbungres. Der er imidlertid en anden Betragtning, jeg vil tillade mig at gjøre gjældende med Hensyn til de 2 Punkter, som jeg nærmest mente, skulde være det yderste Forsvar, nemlig Selsingør og Frederikshavn, den nemlig, at hele vort Forsvar maa søres med mulig Hjælp for Die, og det derfor gjælder om at have Stæder, hvor vi kunne byde vore Venner Haanden, naar de ville hjælpe os. Hvis vi derimod befæste Kjøbenhavn, og Sjænderen tog Selsingør og indesluttede Kjøbenhavn, og hvis han ligeledes tog Frederikshavn, som jeg før omtalte, vilde vi vanskelig kunne faae Leilighed til at knytte vore Venners Hjælp til os. Jeg tror i det Hele, at vort Forsvarsplan maa have det Diemed til det Yderste at yde det seigest mulige Forsvar. Hvis der kan paavises en bedre Vej til at opnaa dette end den, jeg her har antydet, skal jeg med Fornøielse fravige min Mening. Jeg har her ikke udtalt Noget, som jeg saaledes vil fastholde, at jeg mener, der ikke skulde være noget Bedre; men paa den anden Side maa jeg bemærke, at jeg veed, at det Bæfentligste af, hvad jeg her har udtalt, veles af meget dygtige og kyndige Militære. Desværre ere jo de egentlige Sagkyndige endnu ikke komne til Ende med deres Overveielser, — hvorledes kan man da forlange, at vi, som ikke ere sagkyndige, skulde være det? Der er dem, som endnu med Forelækkens Sværmeri se paa Kjøbenhavns Befæstning. Jeg vilde ønske for vort Fædreland, at denne Forelækkelse snart maatte gaa over, og at de Vedkommende, naar vi i en senere Tid faae en anden Befæstning, vilde kaste deres Forelækkelse paa den, og at de maatte sige som saa Mange: Det er dog godt, at min første Forelækkelse ikke kom til Virkelighed. — Endnu skal jeg kun rette et Ord til den høie Regjering. Jeg tror ikke, at man skal finde mange lovgivende Forsamlinger, hvor der virkelig er saa megen Offerberedvillighed med Hensyn til Forsvaret som denne. Det kunde imidlertid hælde sig, at det traf saa langt ud med at faae dette Forsvar i Stand, at de Mænd, som nærmest skulde være kaldede til at føre For-

varsplanen igjennem, ikke kom til det, men at der kom Andre, som enten slet ikke førte den igjennem, eller som førte den igjennem paa en saadan Maade, at Ingen af dem, der have sidet i denne Sal, vilde være tjent dermed. Det er jo navnlig bekendt: hvor Reaktionen længe har virket, og ligesom har blæst Vandene tilbage, der kunne de fremstridende Bølger, naar de atter bruse fremad mod Dæmningen, komme med en saa ustandselig Kraft, at de ikke alene bortskylle dem, der virke i Diebliffet, men ogsaa det næste Hold, som forlængst burde have indtaget deres Plads i Styrelsen; og de, der da kunne til at indtage den, kunne være Saadanne, om hvem vi maa sige, at det er sørgeligt; og i højeste Grad maa vi da angre, at vi ikke i Tide have søgt at bringe det ud af vort Forsvar, der tidligere kunde være bragt ud deraf.

Fermansen: Naar det af og til er blevet sagt, at det danske Folk siden den sidste ullyselige Krig Intet har gjort for sit Forsvar, saa vil det være klart, at der er ikke saa lidt Overdrivelse deri, thi vi have jo i den Tid gennemført en Hærsordning, hvorefter enhver vaabensjør Mand skal indøves for at kunne indtræde i Forsvarernes Række i det Dieblif, vi blive angrebne. Vi have endvidere søgt at forsyne vor Hær med de bedste Vaaben, der for Tiden findes, og vi have i det Hele stræbt efter en hensigtsmæssigere Ordning af vor Hær, end der tidligere var tilfælde. Jeg tror ikke, at Nogen vil negte dette. Det er jo heller ikke Tilfældet, at Nogen synes at ville gaa bort fra det Grundlag, vi lagde for vort Hærvæsen i 1867, om end man er kommen til den Erkjendelse, at der er visse Mangler tilfælde derved. Det, der erkjendes at være Trang til, er jo dels en yderligere Udvikling, paa det samme Grundlag eller hvilende paa samme Grundtanke, og dels til en Rettelse af de Feil og Mangler, som Erfaringen siden den Tid har vist hæfter ved Ordningen. Disse Mangler kunde imidlertid være hverken saa og smaa; saa ogsaa i den Henseende foreligger der efter min Formening Regjeringen og Rigsdagen en alvorlig Opgave, som man af sit inderste Sind maa ønske det maa lykkes at fremme, inden Rigsdagen denne Gang stilles ad. Men i een Henseende kunne vi med fuld Sandhed sige, at der Intet er gjort siden 1864, og det er med Hensyn til den Del af vort Forsvarsvæsen, hvorom vi idag forhandle. Naar vi spørge om Grunden til, at der hidtil ikke er blevet taget alvorligt fat paa dette Værk, saa tror jeg ikke, at Nogen vil sige, at Grunden er den, at der skulde være Nogen, som ikke erkjendte det for at være i og for sig gavnligt. Jeg tror, at Enhver, der gaar ud fra den Betragtning, at vi maa forsvare os med alle de Kræfter, der staa til vor Naadighed, vil indrømme, at det, at vi ikke have en eller flere be-